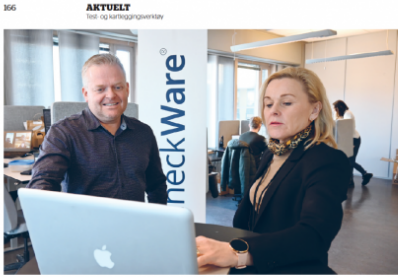


Testdistributør på ville veier



TEKNOLOGIEN Helse- og psykiatriselskapet CheckWare er blitt hovedleverandør i et stort utvalg av testverktøy. Men de går ikke uten om utfordringer når det gjelder å sikre kvaliteten på de faglige kvalitets- sikring av dem. Lovisenberg sykehus har tatt jobben selv.

Rydder på testfeltet

Helse- og psykiatriselskapet CheckWare har rettigheter til 1200 tester, men vil ikke ha ansvar for faglig kvalitets- sikring av dem. Lovisenberg sykehus har tatt jobben selv.

TEKST Øyvind Hestmark

– **VI KJENNER IGEN** beskrivelsen av utfordringene på testfeltet som Psykologtidsskriftet har omtalt. Det sier Heidi Blengli Aabel til Psykologtidsskriftet. Hun er administrerende direktør i helse- og psykiatriselskapet CheckWare i Trondheim.

DYSTER RAPPORT FÅR FØLGER Probleemene i testfeltet er ikke nye. Fagfolk bekymrer seg spesielt over manglende kvalitets- sikring av tester og uklare ansvarforhold.

Dette ble avdekket i januarutgaven, på bakgrunn av en fersk undersøkelse og beskrivelser fra sentrale psykologer.

I etterkant av Psykologtidsskriftets omtale av testfeltet har oppfølgingen på Lovisenberg helse- og psykiatriselskapet CheckWare i Trondheim blitt opprettet.

FORRETNINGSIDÉEN CheckWare har siden oppstarten laget en programvare for å hente selvrapportert informa-

sjon fra pasientene, som bidrar i forbindelse med utredning, behandling og oppfølging av pasientene. I tillegg til programvaren de har laget, begynte CheckWare samtidig å selge distribusjonsrettigheter til psykiatriske tester, skjemaer og kartleggingsverktøy som blir brukt på psykisk helsefeltet, men også innenfor somatikk.

– *Prosjektet ble utvettigert interressant for dere?*
– Nei. CheckWare skulle tilby de psykiatriske testene gjennom programvaren, var det viktig å gjøre det på en seriøs måte. Det er knyttet til de problemstillingene som Psykologtidsskriftet har avdekket i artikkelen om testfeltet. Det var utstrakt bruk av tester funnet på nettet, man brukte full skidring, og man brukte oversettelser som ikke var godkjent av rettspesialisten.

CheckWare var ifølge Aabel nødt til å ha dette i orden når de skulle starte en virksomhet rundt det.

VOKSER

CheckWare fikk nytt avtalt med både Helse Sør-Øst, Helse Nord og Helse Midt-Norge. De har hatt avtale med Helse Vest siden 2014. Inntrykket CheckWare har, ifølge administrerende direktør Aabel og kundedirektør Frode Næss, er at de regionale helseforetakene har tatt godt disse avtalene med et sterkt ønske om å rydde opp i bruk av test- og kartleggingsverktøy.

– De ønsker å bruke testene på en lovlig måte, de vil ikke datakollimere, altså lagring og fliping på dataene, og redusere tilførsel av data til skriptene og rapporteringen. I tillegg vil de samle og systematisere data om behandlingstiltaket slik at de kan forbedre og effektivisere pasient- behandlingen. Vi er en støttepart som gir dem muligheten til å rydde opp, sier Aabel.

PROBLEMER

CheckWare opplyser at testene de har digitalisert, til nå er brukt 4,6 millioner ganger av pasienter.

– Etter de ferske avtalene med de tre helseforetakene eller testbruket veldig, og jeg er helt overbevist om at årsaken er at man ønsker å rydde opp i bruk av, sier Aabel.

– *Hva er det største problemet på testfeltet, mener dere?*

– Det er utfordringer knyttet til utstrakt bruk av kopiering av tester på loggmaskin, og usystematisert oversettelse av informasjonelle verktøy. Kunnskap om opphavstett og distribusjonsrettigheter er nok også et stort problem, mener Aabel.

Direktør for kundepålogging og kundeleveranser Frode Næss mener den største utfordringen er tilgangen av informasjon på nettet som ikke har noen tittel.

– Leseløstetter ligger jo der, åpnet. Uten advanler om at du bør tenke deg om før du brukar noe av det. Vi er jo innmøllaget alle sammen i dag, vi diagnostiserer oss selv, sier Næss.

Den samme tenkningen tror han gjelder for mange på testfeltet. Man bruker noe som ser bra ut, uten å sjekke ut om det er trygt å bruke. – Svært mange av dem som ønsker å bruke tester, har funnet en versjon på nettet, sier Næss.



Kaotisk testfelt

- Kanskje på testfeltet ble avdekket i Psykologtidsskriftets januarutgave, på bakgrunn av en fersk undersøkelse av psykiatriske tester. Tanya Ryders
- Fagfolk er bekymret over manglende kvalitets- sikring av tester og uklare ansvarforhold.
- I Norge er det tilgjengelig et ekvivalent antall psykologiske tester, skjemaer, spørreskjemaer, intervjuer og kartleggingsverktøy som brukes i utredning og behandling av pasienter, ifølge den nye rapporten.

CheckWare

- 45 ansatte i Norge, England og Polen.
- 40 millioner kroner i omsetning.
- Helse- og psykiatriselskapet ble etablert i 2007 av kliniskere fra psykisk helsefeltet.
- Selger programvare og brukstett til tester.
- Har selv digitale distribusjonsrettigheter til rundt 1200 tester.
- 300 000 pasienter har hittil brukt CheckWare.
- Selskapet vokser og satser nå i England og Sverige.

Faksimile fra marsutgaven

Norges største distributør av kliniske og pedagogiske testverktøy, CheckWare, later til å tro at testkvalitet er en subjektiv størrelse, og skyver ansvaret for kvalitet over på sine kunder og sluttbrukere.

TEKST

Rudi Myrvang

Mikael Julius Sømhovd

PUBLISERT 6. april 2021

EMNER

Test- og kartleggingsverktøy

Tester

Tanya Ryders artikler i januar- og februarutgaven av Psykologtidsskriftet rettet søkelyset mot utfordringer i testfeltet og psykologers bevissthet rundt testkvalitet og rettighetsproblematikk. Noe som åpnet opp for en nødvendig diskusjon om dagens uholdbare situasjon: at ingen vil ta ansvaret for testkvalitet innenfor det kliniske og pedagogiske feltet – områder der uheldig testbruk kan ha særlig store konsekvenser for testtager.

I marsutgaven utfordres helse- og psykiatriselskapet *CheckWare* ved administrerende direktør Heidi Blengli Aabel og kundedirektør Frode Næss til å ta mer ansvar for kvaliteten på de drøyt 1200 testverktøyene de har distribusjonsrett på i sin digitale plattform. Bakgrunnen for spørsmålet er blant annet Mikael Julius Sømhovds uttalelse

i et tidligere nummer: «Fellen er at slike elektroniske systemer ikke garanterer kvalitet og validitet på noen som helst måte.» Det underliggende premisset for uttalelsen er at mange uansett vil oppfatte CheckWare som en garantist for kvalitet, i mangel på noe annet.

LES OGSÅ

Rydder på testfeltet

Helseteknologiselskapet CheckWare har rettigheter til 1200 tester, men vil ikke ha ansvar for faglig kvalitetssikring av dem. Lovisenberg sykehus har tatt jobben selv.

Manglende kunnskap

Responser fra selskapet er urovekkende. De to direktørene uttaler at det aldri har vært noe problem at selskapet distribuerer testverktøy som ikke holder faglig mål. Dette sørger kundene selv for å holde orden på. Næss presiserer til og med at «Kundene er veldig opplyst om feltet, det er jo de som er i fagmiljøene. De velger selv. Hvis det sitter 40 personer i et rom, så er det 60 ulike meninger om den faglige testkvaliteten, og vi går naturlig nok ikke inn i den dialogen.»

Uttalelsen er forstemmende. Ikke bare avdekker den en holdning om at kunden selv må ta ansvaret for kvaliteten på produktet (tenk om en apotekkjede hadde flagget samme standpunkt!). Intervjuet med ledelsen i CheckWare tydeliggjør også deres manglende forståelse for fagfeltet selskapet opererer i. Testkvalitet *er* et objektivt fenomen, og baserer seg prinsipielt på nøkkelparametre som *reliabilitet* og *validitet*, om man legger klassisk psykometri til grunn.

«De kan ikke skyve hele ansvaret over på kundene»

Ironien er derfor at direktørenes oppfatning av kundenes ulike oppfatninger av testkvalitet understreker behovet for kvalitetssikring. Det er rett og slett ikke sann at det finnes 40 eller 60 ulike riktige meninger om hva en god test er. Innenfor det aktuelle statistiske paradigmet finnes det definerte kvalitetskriterier. Samtidig kan det være en krevende øvelse å evaluere kvaliteten til et testverktøy, noe som ikke minst skyldes uoversiktlig, ufullstendig eller til og med manglende dokumentasjon. Da er det uheldig at CheckWare skyver ansvaret for kompliserte vurderinger over på kundene sine. Dette er kunder som kanskje har preferanser, men som ikke nødvendigvis er veldig opplyste i testfaget, eller oppdaterte på status for enkeltverktøy.

LES OGSÅ

Testfelt uten styring

Testfeltet har i årevis hatt utfordringer. En fersk undersøkelse og sentrale psykologer beskriver et uoversiktlig felt med uklare ansvarsforhold.

Hvem bør ha ansvaret?

I et intervju i samme utgave av Psykologtidsskriftet etterspør også psykologpresident Håkon Skard og testekspert, forfatter og psykolog Dag Øyvind Engen-Nilsen mer krav, regulering og involvering fra helsemyndighetenes side. Vi støtter dette synspunktet, da vi mener at myndighetene må på banen for å bidra til oppryddingen i de kaotiske tilstandene som preger testfeltet. Det bør etableres en sertifiseringsordning for testkvalitet også for det kliniske og pedagogiske området, forskningsmidler for formålet må tilgjengeliggjøres, og testkvalitet må kobles tydeligere opp mot juridiske krav. I tillegg må testleverandører som CheckWare være seg sitt ansvar bevisst, og erkjenne at det er et komplekst og ytterst sensitivt fagfelt de opererer innenfor. De kan ikke skyve hele ansvaret over på kundene.

LES OGSÅ

Vi tilpasser oss kundenes behov

Det er ikke vår rolle å velge hvilke tester som skal benyttes. Det er svært viktig for oss at kundene selv kan sette rammene for dette.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 58, nummer 4, 2021, side 314

TEKST

Rudi Myrvang, Psykolog, spesialist i arbeids- og organisasjonspsykologi, leder for Psykologforeningens spesialistutvalg i organisasjonspsykologi

Mikael Julius Sømhovd, ph.d., spesialrådgiver, sekretær i Testpolitisk utvalg og Forskningspolitisk utvalg i Norsk psykologforening